

ICOM-CC – Lissabon 2011

Cultural Heritage/Cultural Identity – The Role of Conservation

Rapport från ICOM-CC 16th Triennial Conference i Lissabon, 19-23 sep 2011

Under en intensiv vecka samlades ungefär 900 konservatorer från 70 länder för att utbyta erfarenheter, lyssna, lära, ifrågasätta, återse, lära känna, diskutera inom ramen för ICOM-CC, den största internationella kommittén inom ICOM med över 2000 medlemmar – för att sedan återvända inspirerade till sina hemländer.

Med undantag av måndagförmiddagens inledande tal och onsdagens gemensamma föreläsningar följda av "technical visits", pågick hela tiden fem parallella sessioner i olika rum i Lissabons konferenscenter. Ständig frustration över att vilja dela sig mellan flera föreläsningssalar, snabba steg i de korta pauserna mellan de olika rummen...

Här presenterades olika ämnesinriktningar, som förebyggande konservering, fotografiska material, konsteknologisk källforskning för att nämna några – möjligheterna var många att fördjupa sig inom sitt eget område och intresse. Men det fanns också ett smörgåsbord av de mest skilda fördjupningar och infallsvinklar inom konserveringfältet. Fuktjämnvikt i Kippingekyrkan i Danmark, Ugandas kulturlagstiftning, överföring av hajar från etanol- till glycerollösningar, konservering av väggmålningar i Ladakh-templet i Indien, re-evaluering av gula och blå färger i Vermeerförfalskningar, utveckling av riskbedömning för såväl föremål som samlingar, korrosion av glas och metall tillsammans, utveckling av databassystem för att mäta förändringar inuti skulpturer, konsekvenserna av flamskyddade textilier för att nämna några.

Arrangörerna hade mottagit fler bidrag än någonsin inför konferensen och haft ett styvt arbete med att välja ut bidrag. De hade gjort det bra, konferensinnehållet var ovanligt handfast och matnyttigt. Det är just mångfalden av aspekter på bevarande, det spretiga, som gör ICOM-CC konferenserna till de sammantaget mest spännande och innehållsrika som finns för konservatorer.

Perspektivet skiftar från mikro till makro, från molekylers migration till förvaltningssystem, från frågor som rör praktisk hantering – vad händer egentligen under transporter av föremål och hur kan vi förebygga skador på bästa sätt? – till lagstiftning och dokumentation. Här presenteras specifika konserveringsproblem och dess eventuella lösningar, från förstärkningar små metallföremål till konservering av gipsjesus i Rio de Janeiro eller hur man åtgärdade det stora verket av Mirò på Barcelonas flygplats efter det att en buss kört in i det av misstag – eller hur man kan integrera konserveringsprocessen i det samhälle där föremålen finns. Här finns både utveckling av enkla hjälpmedel, som användning av diaprojektor för enkla ljuskalkyler, till avancerad utrusning med mätresultat som presenteras i svårgenomträngliga tabeller.

Under en vecka behandlas flera tusen år gamla föremål som klippmålningar till den mest samtida gatukonsten. Det ger också möjligheter att lära känna värdlandets historia, då flera portugisiska presentationer ges. Speciellt tänker jag här på konserveringen av en fantastisk

skapelse, en scen av Jesu födelse från tidigt 1800-tal, gjord på det mest konstfulla vis av snäckskal, krabbspår, fiskfjäll och annat marint material. Hela "krubban" fanns det också möjlighet att se under ett av de tekniska besöken – som det fanns tjugofyra möjliga att välja på. Det fanns också möjlighet att välja till olika utflykter, både före, under och efter konferensen – inte att missa för att lära känna värdlandet, dess historia och även samtidigt. Vi bjöds också på två fantastiska kvällsarrangemang, en kulinarisk middag och en musikalisk upplevelse med samtida portugisisk musik.

Vid konferensen var deltagare från Asien och Afrika underrepresenterade vilket också påverkade innehållet i presentationerna. Ändå är det kanske, med några veckors perspektiv, ändå frågan om inte det som ger djupast intryck är den globala sammansättningen, både vad gäller föredrag och publik. Ingen annanstans ges så rika tillfällen att lära känna olika länders kulturarv, värderingar och materiella eller immateriella vittnesbörder kan eller bör bevaras för en gemensam framtid.

Varmt tack till Svenska ICOM för resebidraget som gjorde det möjligt för mig att delta i konferensen i Lissabon!

Karin Hermerén